

Aloite 20.2.2023; Valtuustoaloite, vammaispalveluiden avustajatoiminta

KPHVAHAL 12.06.2023 § 166
791/00.03.01/2023

Valmistelija Toimialuejohtaja Minna Lönnbäck, palvelualuejohtaja Veronica Joskitt, valvonta- ja ostopalvelupäällikkö Vivan Nyman, sosiaalijohtaja Tarja Oikarinen-Nybacka

Hallintosäännön 140 §:n mukaan valtuutettu voi jättää aluevaltuustossa aloitteita seuraavan säännön mukaisesti:

Kokouksutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisesti tai sähköisesti. Sähköisessä kokouksessa aloite lähetetään sähköisesti kokouksen puheenjohtajan ilmoittamalla tavalla.

Aloite on, sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi. Aluevaltuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Kokoomuksen valtuustoryhmä on tehnyt valtuustoaloitteen 20.2.2023 koskien vammaispalveluiden henkilökohtaista apua. Aloitteessa tuodaan esiin, että pelkästään ulkopuolisten palveluntuottajien käyttö henkilökohtaisessa avussa on haavoittuva järjestelmä ja tuottaa fyysistä ja henkistä kärsimystä vammaisille, mikäli palveluntuottaja ei pysty tuottamaan palvelua. Aloitteessa toivotaan, että Soitella olisi välitön valmius aina avustajan toimittamiseen vammaisille, kun ulkopuolisen palveluntuottajan toiminta pettää.

Tällä hetkellä henkilökohtainen apu järjestetään Soitessa palvelusetelinä, ostopalveluna ja työnantajamallilla. Omassa toiminnassa oleva henkilökohtainen apu on ollut pienimuotoisena toiminnassa Mattilakodissa vuodesta 2020. Soiten hallitus on 3.2.2020 § 34 myöntänyt 7 ohjaajan vakanssia vammaispalvelulle henkilökohtaiseen apuun omana toimintana. Koronapandemian vuoksi palvelun laajentuminen viivästyi ja nousi esille myös tarve järjestää toimintaa eri tavalla kuin alun pitäen oli ajateltu. Yksi ohjaajan vakanssi on kevään 2023 aikana muutettu palveluesihenkilöksi ja palveluesihenkilön haku on meneillään. Esihenkilön valinnan jälkeen laitetaan hakuun tyhjänä olevat ohjaajien (henkilökohtaiseen apuun suunnatut) vakanssit. Tämä parantaa olennaisesti Soiten omana tuotantona järjestettävän henkilökohtaisen avun tilannetta sekä auttaa osaltaan sijaisjärjestelyissä palveluntuottajien toiminnan haasteissa. Palveluesihenkilö pystyy myös osallistumaan henkilökohtaisen avun toiminnan kehittämiseen ja asiakaspalveluun.

Soite on ollut tietoinen valtuustoaloitteessa esiin tuoduista haasteista ja pyrkinyt seuraavilla toimenpiteillä parantamaan tilannetta. Soite

järjesti tammikuussa 2023 yhteisen infotilaisuuden palveluntuottajien ja vammaispalvelutoimiston kanssa. Tilaisuudessa käytiin läpi sääntökirjaa, johon palveluntuottajat ovat sitoutuneet. Erityisesti todettiin, että palvelusetelin palveluntuottaja on sitoutunut tuottamaan myymäänsä palvelua ja mikäli yritys ei jostain syystä tietyssä tilanteessa itse kykene siihen, on kyseisen palveluntuottajan velvollisuus hankkia korvaava apu esim. toiselta palveluntuottajalta. Palvelusetelin sääntökirjan mukaan asiakkaalla on viimesijassa oikeus järjestää korvaava apu itse palveluntuottajan kustannuksella. Asiakkaiden palautteisiin ja haittavaikutusilmoituksiin reagoidaan nykyään välittömästi ja matalalla kynnyksellä olemalla yhteydessä palveluntuottajaan ja tuottajalta pyydetään selvitystä kyseiseen tilanteeseen. Tämä nopea reagointitoimintatapa on otettu käyttöön vuoden alusta.

Soiten oman tuotannon lisääminen sekä käytössä olevat muut henkilökohtaisen avun tuottamisen muodot, palveluseteli, työnantajamalli ja ostopalvelut, turvaavat henkilökohtaisen avun asiakkaiden palvelut. Myös jatkuva yhteydenpito palveluntuottajien kanssa ja nopea puuttuminen ongelmatilanteisiin parantavat palvelun saatavuutta. On tärkeää, että yksityiset palveluntuottajat kantavat oman vastuunsa laadusta ja saatavuudesta. Soiten omaa, jatkuvaan, välittömään valmiuteen perustuvaa ns. päivystystoimintaa tähän ei ole mahdollista taloudellisesti eikä työntekijäresurssin takia järjestää, mutta yhdessä edellä mainitut tuotantotavat ja selvät pelisäännöt palveluntuottajien kanssa turvaavat henkilökohtaisen avun palvelut.

Oheisaineistona Kokoomuksen valtuustoryhmän 20.2.2023 jättämä valtuustoaloite.

Päätösesitys

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi Kokoomuksen valtuustoryhmän jättämän valtuustoaloitteen;
2. merkitä tiedoksi annettavan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
3. saattaa vastauksen tiedoksi aluevaltuustolle;
4. että aloite katsotaan tällä päätöksellä loppuun käsitellyksi

Päätös

Aluehallitus päätti kohdat 1.-4. esityksen mukaisesti.